

ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ОНОВЛЕННЯ І РОЗВИТКУ НА ПРИКЛАДІ РОБОТИ БІБЛІОТЕКИ ВДНЗУ «УМСА»

О.Б. Боровик, Г.М. Григоращенко
*ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна
академія» (м. Полтава)
Бібліотека*

Професія бібліотекаря багатогранна, різнопланова і фундаментальна. Із розвитком інформаційних технологій вимоги до неї постійно змінюються. Ті формули успіху, які діяли ще вчора, сьогодні стають не актуальними. І чим серйозніші зміни, тим більша потреба в підвищенні кваліфікації, безперервному навчанні. Підвищення кваліфікації – це навчання з метою оновлення та розвитку вмінь і знань, необхідних для ефективного вирішення завдань професійної діяльності.

Основними видами підвищення кваліфікації, що забезпечують його безперервність, є методичні заняття у колективі, самоосвіта; науково-практичні конференції керівників, тематичні семінари зональних методичних центрів; стажування в інших відділах чи бібліотеках, а також за кордоном; семінари-школи управління і керівництва УБА та НАККМ.

Методична робота в бібліотеці ВДНЗУ «УМСА» має на меті:

- інформувати про найновіші досягнення бібліотечної практики;
- підготувати до атестації та одержання вищої посади;
- допомогти оволодіти практичними та організаторськими навиками;
- допомогти молодим бібліотекарям адаптуватися в колективі академії;
- виховати резерв ефективних лідерів;
- підвищити гнучкість управління і здатність до інновацій;
- зламати інертності, перебудова свідомості і відношення до роботи;
- у кінцевому результаті – сприяти виконанню завдань, поставлених перед бібліотекою як інформаційним, освітнім та культурним структурним підрозділом академії.

Програми підвищення кваліфікації складаються таким чином, щоб навчити працівників самостійно мислити, вирішувати комплексні проблеми, працювати в команді. Вони повинні дати знання, що виходять за межі посади. Робота з підвищення кваліфікації це не разові заходи, а системна робота, яка проводиться регулярно і комплексно. Деякі проекти діють протягом 3-4-х років.

Тематика занять визначається планами роботи бібліотеки. Крім того, проводяться *fresh*-заняття – із актуальних тем, необхідність в яких виникає у процесі діяльності. І якщо останні готуються *нашвидкоруч*, то першим передуює значна підготовча робота: пошук і накопичення матеріалу, методика і форма проведення, готується презентація або сценарій.

За тематикою заняття проводяться за 2 напрямками: професійне навчання та розширення загальноосвітніх знань і ерудиції. Заходи з професійного навчання направлені на вдосконалення навичок виконання бібліотечних процесів, оволодіння сучасними інформаційними технологіями. Найзатребуванішими були заходи: семінар «Використання бібліотечних ресурсів як чинник удосконалення медичної освіти», круглі столи «Високий інтелектуальний рівень бібліотекаря як обов'язкова умова підвищення рейтингу бібліотеки», «Читачем дорожити», дискусія «Що для Вас є стимулом до професійного вдосконалення та творчих пошуків». Заходи загальноосвітнього напрямку мали на меті розширити світогляд бібліотекарів, адже енциклопедичні знання, інтелект та інтуїція – це одна із вимог до

професії. Протягом 4-х років діє проект «Видатні особистості». На кожне із методичних занять готується презентація про ювіляра: відомого вченого (І. Ньютон, М. Амосов, Б. Патон,), діяча культури (Рафаель, Ван Гог, С. Параджанов, Г. Майборода, Р. Кириченко) чи історичну особу (П. Могила, М. Пушкар). З роки діє проект «Смакота» (до дня чаю, кави, шоколаду, молока).

Із 2015 року з'явився новий напрям – психологічний. З відділу управління якістю освіти, моніторингу і ЄКТС запросили практичного психолога і провели перший психологічний тренінг. Планується проведення циклу психологічних тренінгів особистісного зростання.

Крім того, умовно було виділено 2 окремі групи слухачів: керівники структурних підрозділів та молодь з небібліотечною освітою. Метою занять для керівників є розвиток лідерських якостей, вміння працювати в команді, освоєння принципів наукової організації праці. Лідерам має бути притаманна мотивація «на досягнення мети», вони чітко повинні знати, як її досягти, вміти розумно ризикувати. Керівники на фаховому тренінгу вивчали правила діловодства, прийоми створення ділової атмосфери у колективі, способи вирішення конфліктних ситуацій та вироблення ефективних методів взаємодії. Молоді спеціалісти оволодівали навиками роботи з каталогами, вивчали організацію фондів, інформаційну безпеку АРМ, ознайомилися з презентацією «Кодекс кар'єриста» тощо. Як результат – уже через рік серед молодих бібліотекарів був проведений конкурс на кращу книжкову виставку, якому передував майстер-клас. Діяла Школа комп'ютерної грамотності зі створення презентацій, буктрейлерів, вебліографічних документів.

Ступінь задоволеності читачів послугами, якістю обслуговування, комфортності роботи у бібліотеці обговорювалися на спільному засіданні Бібліотечної ради та студентського парламенту «Бібліотечні послуги: перезагрузка», якому передувало анкетне опитування студентів 3-4-х курсів.

У рамках обміну досвідом проведений круглий стіл «Маркетинг. Менеджмент. Сучасна бібліотека» спільно із працівниками бібліотеки ПНПУ.

Для особистісного зростання кожному бібліотекарю слід прагнути знати технології всієї бібліотеки (бібліотечних процесів): шлях книги в процесі обробки, шлях читацької вимоги, взаємодії підрозділів, діловодство, досконало освоїти АРМ. Фахове і посадове зростання – найважливіший мотив у діяльності більшості працівників. Його відсутність часто призводить до зниження трудової активності працівників. Безперервне навчання сприяє фаховому зростанню, в кінцевому результаті сприятиме і вирішенню завдань, що стоять перед бібліотекою вишу.

Література

1. Фуллер Д. Управляй или подчиняйся. Проверенная техника эффективного менеджмента / Д. Фуллер. – М., 1992.
2. Червякова Н. Кодекс настоящего карьериста [Электронный ресурс] / Н. Червякова. Режим доступа: <http://www.mkap.ru/stview.php?view=48>